

ВІСНИК

СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

*"Ми сотворим світ лучишій,
Бозихдем день веселейший"*
Г. С. Сковорода

Харків 2021

Цицхвая В. М.

ФОРМУВАННЯ ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ НА ПОЧАТКУ
XX СТ. ТА СТВОРЕННЯ ОУН 217

Юлдашов Р. Н.

ЕКОНОМІЧНИЙ ТА БІХЕВІОРИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПОЖИВЧОЇ
ПОВЕДІНКИ – ПОРІВНЯННЯ ПІДХОДІВ 222

Явтушенко А. С.

«БУДИНКИ СМЕРТІ». БІЛОМОРСЬКО-БАЛТІЙСЬКИЙ КАНАЛ 227

Ярошенко О. В.

ПРОЄКТ Г. Р. ДЕРЖАВІНА ВИРІШЕННЯ «ЄВРЕЙСЬКОГО ПИТАННЯ» У
РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ 231

РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ЗДОРОВ'Я І СПОРТ

Алєйнікова Н. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ
ТЕХНІКОЮ «АЛМАЗНОЇ ВИШИВКИ» НА МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ
НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ 237

Бабашова К. Р.

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ
НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІ РІВНЯ 242

Бірюкова В. В.

РОЗВИТОК ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ
ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ ІІІ РІВНЯ 245

Борисенко А. О., Коц С. М.

ОЦІНКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА
ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ХНПУ ІМЕНІ
Г.С. СКОВОРОДИ 249

Бугаєнко В. В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИЧНОГО ТА ФОНЕМАТИЧНОГО
КОМПОНЕНТІВ МОВЛЕННЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ІЗ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ..... 253

2. Дмитриев Е. Палестинский узел: к вопросу об урегулировании палестинской проблемы: Москва, «Международные отношения», 2007. 135 с.
3. Национальная хартия народа Палестины. URL: <https://www.migdal.org.ua/arab-israel/555/>
4. Benvenisti M. The West Bank and Gaza Strip Project. Washington, 1982. 45 p.

Цицхвая В. М.

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності « Середня освіта (Історія)»*

Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

ФОРМУВАННЯ ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ НА ПОЧАТКУ XX СТ. ТА СТВОРЕННЯ ОУН

Науковий керівник – кандидат історичних наук, доцент О.С. Гончарова

Аналіз походження та еволюції українського націоналізму обумовлює необхідність звернення до його витоків, що лежать в українофільстві XIX ст., яке з'явилося із прагнення до збереження української мови, літератури, самобутності та культури. Суспільно-політичного характеру український націоналізм набув на межі XIX–XX ст., що відбилось у прагненні населення до створення національної державності в тій чи іншій формі (від автономії до повної незалежності).

Широке поширення ці ідеї набули в Галичині, що входила до складу Австро-Угорщини, яка прагнула надати українському націоналізму антиросійський характер. З початком Першої світової війни на добровільній основі було створено легіон Українських січових стрільців, який одержав

бойове хрещення у боях з частинами 2-ї Кубанської козацької дивізії в Карпатах у 1914 р (Дзьобак, 2005: 118).

У період революції 1917 р. та громадянської війни виникли Українська Народна Республіка, Західноукраїнська Народна Республіка та інші державні утворення, які, втім, проіснували вкрай недовго. Громадянська війна завершилася перемогою більшовиків, і єдиною українською державною освітою залишилася Українська Радянська Соціалістична Республіка, а землі Австро-Угорщини, населені українцями, поділили між собою Польща, Чехословаччина та Румунія (Гаврилов, 2016: 101).

У 1920-і – 1930-і роки політичний процес в державах Центральної та Східної Європи (зокрема, у Польщі та Румунії) характеризувався стратегічним курсом на встановлення диктаторських режимів та прагненням до закритості суспільства та самодостатнього розвитку гомогенного «національного» співтовариства. Ці процеси позначалися на житті українських меншин, які опинилися в межах цих держав. Польські та румунські правлячі кола спонукали та примушували українців до інтеграції у відповідні держави, маючи кінцевою метою їхню національну асиміляцію. Протистояння українських еліт асиміляційному тиску оберталось на спроби етнічної самоізоляції у всіх сферах.

На фоні цього у 1920-х рр. серед представників української політичної еліти Західної України поширювалися думки, що потрібно вести активну роботу щодо виховання суспільства на засадах українського націоналізму. Водночас західноукраїнська молодь також звернулася до ідеології націоналізму, вбачаючи у ній світоглядну платформу, здатну мобілізувати населення для боротьби за українську незалежність (Гаврилов, 2016: 136).

28 січня – 3 лютого 1929 р. відбувся Перший конгрес українських націоналістів у Відні. У його роботі взяли участь представники Української військової організації, Союзу української націоналістичної молоді, Легії українських націоналістів, Групи української націоналістичної молоді і Союзу українських націоналістів у Німеччині, створеного в Берліні 25 червня 1928 р (Постанова, 1929).

Учасники Збору були персонально заприсяжені в новоутворену Організацію Українських Націоналістів (ОУН): «Перед Богом і перед Українською Нацією присягаю віддати всі мої сили в розпорядження Української Нації й Організації Українських Націоналістів! Присягаю, поруч з членами нашої організації, боротися за відновлення, зміцнення й поширення Незалежної й Соборної Української Національної Держави. Присягаю коритися всім наказам провідників нашої організації й не зраджувати організаційних справ. Знаю, що за зламання присяги, підлягатиму Судові нашої організації й найвищій карі (Постанова, 1929).

Робота відбувалася у режимі пленарних засідань та в комісії. Конгрес проголосив про створення ОУН та обрав керівництво у складі одинадцяти осіб: головою став Є. Коновалець, а до керівного апарату організації увійшли Д. Андрієвський, Ю. Вассиян, Д. Демчук, М. Капустянський, П. Кожевників, Л. Костарів, В. Мартинець, М. Сціборський, М. Кушнір, Я. Моралевич. Також конгрес затвердив Устрій ОУН та основні положення політичної, військової, економічної, культурної та ідеологічної доктрини ОУН (Касьянов, 2003).

Найголовнішим соціально-економічним вектором політики ОУН в аграрному секторі стало твердження, що сільське господарство має й надалі існувати, а державна влада має всебічно підтримувати інтенсифікацію та розвиток кооперацій сільських господарств (Політична програма, 1939: 29).

На думку ОУН у торгівельній політиці слід запровадити розподілення торгівельних операцій між приватним капіталом, державою та кооперацією, а держава зі свого боку повинна подбати про своєчасне забезпечення вітчизняними продуктами, а також застосування методу охоронно-сприяючого характеру (Політична програма, 1939: 29).

Найбільше постанов було щодо соціальної політики, тому доцільним буде виділити декілька з них: врегулювання взаємовідносин між соціальними групами населення; держава має дбати про співпрацю верств населення української нації; необхідне створення виборничих рад у державних та приватних промислових підприємствах; запровадження восьмигодинного

робочого дня; створення єдиної організації громадського забезпечення (Політична програма, 1939: 30).

У зовнішній політиці ОУН визначило 4 пункти, найбільш важливим, на нашу думку, став 3 пункт: відкинути традиційні методи орієнтування на країни-супротивниці і орієнтуватись на союзників, котрі вороже ставляться до ворогів українського народу (Політична програма, 1939: 30).

Керівництво організації вбачало розвиток культури у наданні свободи культурної творчості народу, відповідно до історичних традицій та вимог сучасності (Політична програма, 1939: 30).

Найважливішим пунктом проведення шкільної політики ОУН ми вважаємо надання державі можливості керування та догляду за шкільництвом для закладення націоналістичних ідей з дитинства.

У Постановах Великого Збору ОУН було підкреслено, що «український націоналізм – це духовний та політичний рух, що зродився з внутрішньої природи української нації. Нація – найвищий тип органічної людської спільноти, лише суверенна держава забезпечить тривалу активну участь у світовому середовищі. Через державу нація стає повним членом світової історії, бо лиш у державній формі свого життя вона посідає всі внутрішні і зовнішні ознаки історичного суб'єкта» (Політична програма, 1939: 31). У цій Постанові також наголошувалося на тому, що ОУН побудована на засадах: всеукраїнства, надпартійності і монархізму.

Таким чином, український націоналізм у своїй основі представляв суспільно-політичний рух, спрямований на вираження, захист та реалізацію інтересів українського народу. Головним засобом вирішення зазначених завдань було створення української національної держави. Слід зазначити і досить пізнє виникнення політичних організацій, які претендували на вираження національних інтересів, а також їх локалізацію, в основному, на Західній Україні, насамперед у Галичині, яка тривалий час входила до складу Польщі та Австро-Угорщини.

Список використаних джерел

1. Гаврилів І.О. Військово-політична діяльність УВО-ОУН в боротьбі за Українську Державу (1920-1941 рр.): дисертація на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. 598 с. URL: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/04/dis_havryliv.pdf
2. Дзьобак В. В. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія: Історичні нариси. *Національна академія наук України; Інститут історії України*. К.: Наукова думка, 2005. 496 с.
3. Касьянов Г. В. *До питання про ідеологію Організації українських націоналістів (ОУН). Аналітичний огляд*. К., 2003. URL: <http://litopys.org.ua/kasian/kas201.htm#par3>
4. Політична Програма Організації Українських Націоналістів (Ухвалено II Великим Збором Українських Націоналістів у серпні 1939 р.). Б.м., б.д. С. 29–31.
5. Постанови Великого збору Організації Українських Націоналістів (28 січня – 2 лютого 1929 р.). URL: http://www.hainyzhnyk.in.ua/doc2/1929.kongres_oun.php